

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове на д-р Димитър Ганов и д-р Калоян Методиев, представени за участие в конкурс за придобиване на академичната длъжност „доцент“ на Института за Изследване на Обществата и Знанието от доцент д-р Здравко Попов, преподавател във Философски факултет на Софийския Университет „Свети Климент Охридски“

Гл. ас. д-р Димитър Цветанов Ганов е представил на научното жури на конкурса следните свои трудове:

1. Как си храним капитализма, С. 2016, **монография**;
2. Кризата с бежанците – превърнатата форма на универсалното „извънредно положение“, **статия** в сбор. „Геостратегическата ситуация и бежанските вълни – между хуманизма и агресията“, С. 2016;
3. „Прикритата солидарност“ между българския неолиберализъм и неонацизъм през интерпретативна схема от ляворадикалния дискурс, **статия** в сбор. „Морал и етика на солидарността в съвременното общество“, С. 2016;
4. Потенции на съвременния български нацизъм в удобния за него световен контекст, **статия** в сбор. „Неофашизмът: същност и съвременни прояви“, С. 2016;
5. Ляворадикалната теория и фаталният континуитет, **статия** в сбор. „Левицата. Истории. Реалности. Перспективи.“, С. 2015;
6. Симулакрумът „преход“ и неговият метасимулакрум, **статия** в сбор. „25 години: какво?, С. 2015;
7. Двубоят между симулакрумите „Изток“ и „Запад“, **статия** в сбор. „Диалогът Изток-Запад: многопосочност на прочитите“, Благоевгр. 2015;
8. Понятие „подкулачник“ в повести „Впрок. Бедняцкая хроника“ Андрея Платонова, **статия** в ???, 2015;
9. ТПР и принадлежната стойност, **статия** в сп. Философски алтернативи, бр.2, 2015;
10. Маркс против държавния социализъм, **статия** в сп. Философски алтернативи, бр.1, 2015;
11. Моралът на пазарната икономика и натрупването на капитала, **статия** в сп. Философски алтернативи, бр.4, 2014;
12. Георги Димитров и идеите за народен фронт и народна демокрация, **статия** в сп. Ново време, бр.7-8, 2014;
13. Натрупването на капитала: Роза Люксембург против Антонио Негри, **статия** в сп. Ново време, бр.3 и бр.4, 2014;
14. Историчност на труда, **статия** в сп. Ново време, бр. 12, 2013;
15. Експлоатация и принадлежна стойност, **статия** в сп. Ново време, бр.9, 2013;
16. Ален Бадиу: Демокрацията като авторитарно мнение, **статия** в сп. Философски алтернативи, бр. 5, 2013;

17. Коррупция в СССР и высшая мера наказания, **статия** в сб. Политика и право в социально-экономической системе общества, Москва 2013;
18. Religion and Politics in the Case of “Radical Islam”, **статия** в сб. The Balkans as Reality, Sofia, 2013;
19. Вътрешна субординация на конститутивното outside в българското общество, **статия** в сб. Неравенство и бедност, С. 2011;
20. Съществува ли Балкански полуостров?, **статия** в сб. Национално, балканско и европейско: конвергенция и дивергенция на ценности, С. 2011;
21. „Хуманистичният антисемитизъм“ в творчеството на Достоевски, **статия** в сп. Философски алтернативи, бр.3, 2011;
22. Хетерономността на различното, **статия** в електронно списание NotaBene бр. 17, 2010;
23. След 26 август 1914: 100 години с Хулио Кортасар, **статия** в ел.списание NotaBene, бр.28, 2017.

Обобщено: кандидатът д-р Димитър Ганов участва в конкурса за доцент с една монография и двадесет и две статии (под „статии“ са подведени и доклади на конференции, които са публикувани).

Д-р Калоян Методиев е представил на научното жури на конкурса следните свои трудове:

1. Западните Балкани и България (политика, дипломация, сигурност), **монография**, С. 2016;
2. Заплахи за Европейския съюз от региона на широката Югоизточна Европа, **статия** в сб. „Ще се разпадне ли Европейският съюз?“, В.Т. 2016;
3. Южен поток – край или ново начало: политически измерения на газовите проекти на Балканите, **статия** в сб. „Газовата политика в Югоизточна Европа“, С. 2015;
4. Уроците на Южен поток, **статия** в сп. Геополитика, бр.1, 2015;
5. Европейските елити и евроскептичният вот, **статия** в сп. Геополитика, бр.4, 2014;
6. Парламентарните избори в Сърбия и българското малцинство, **статия** в сп. Геополитика, бр. 3, 2014;
7. Арабската икономическа активност в Югоизточна Европа, **статия** в сп. Геополитика, бр.2, 2014;
8. Поколения и възраст в историята на политическите идеи, **статия** в Годишник на катедра „Философски и политически науки“ ЮЗУ, год.2, 2012;
9. Възрастовият фактор и радикализацията на Френската революция, **статия** в сб. Гражданският протест, ЮЗУ, 2012;
10. Младежкото политическо участие в събитията от 1990 и 1997 година, **статия**, в сп. Политически изследвания, бр.1-2, 2011;
11. Пенсионерите, занимавали се с политическа дейност, и остаряването (1990-2010), **статия** в сп. Население, кн.1-2, 2010;

12. Семейните ценности пред предизвикателствата на новата дискриминационност, **статия** в сб. Демографската катастрофа, Русе, 2010
13. Младежта в навечерието на демократичните промени, **статия** в сп. Минало, кн.2, 2010;
14. Възрастта на лидера, **статия** в сп. Понеделник, кн.9/10, 2009;
15. Младите и политиката, **предговор**, НБУ, С. 2007;
16. Исторически, културни и религиозни аспекти на връзките между поколенията и тяхното значение в съвременния свят, **статия** в сб. Ейджи-змът като проблем – отношения между поколенията, С. 2004;
17. Debata o vojnoj neutralnosti: iskustvo Bugarske, **статия** в сб. Uticaj vojne neutralnosti Srbije na bezbednost I stabilnost u Evropi, Beograd, 2016;
18. Bugarsko-hrvatski politicki odnosi (1990-2015), **статия** в сп. Casopis za suvremenu povijest, vol. 48, br. 2, 2016, Zagreb;
19. Podela Istok-Zapad u EU u kontekstu izbeglicke krize, **статия** в сп. Medunarodna politika, broj 1162-1163, 2016, Serbia;
20. British Diplomacy in Bulgaria: 1989 to the Present, **статия** в сп. Przegląd Geopolityczny, tom 15, 2016, Poland;
21. British Diplomacy in Bulgaria During the Cold War, **статия** в сп. IJMMU, vol.2, No 6, 2015, Germany;
22. Gjenerata e vitit 1968: nga rebelimi I te rinjeve deri ne politike, **статия в сп. MALESIA**, nr.9, 2014, Podgorice;
23. Bulgarian transition: generational discourse, **статия** в Теме, 2/2010, Ниш.

Обобщено: кандидатът д-р Калоян Методиев участва в конкурса за доцент с една монография и двадесет и две статии (в „статии“ са включени и доклади на конференции, които са публикувани).

Погледнато количествено, двамата кандидати участват с равен брой публикации – по 23. Д-р Методиев е обявил монографията си от 2012 г. „Поколения и възраст в политиката. Българският преход“, но не я предоставил вероятно защото е производна на неговата дисертация „Генерационна динамика и биологично възрастови фактори в българската политика (1989-2007)“, защитена през 2011 г. Може да се каже, че всички предоставени публикации на д-р Калоян Методиев до публикуването на „Поколения и възраст в политиката“ (2012) – общо 10 статии - са посветени на жанра на дисертационната му тема - „**възрастовата политология**“. Цитираната монография изглежда като своеобразен завършек на този му изследователски период. Прави впечатление, че след 2012 г. изследователският интерес на д-р Методиев е вече в друга посока – тази на „**международната политика**“. В тази област са всички останали негови публикации – 12 статии и монографията му от 2016 г. От представените 23 публикации д-р Методиев има 3 статии на английски език, 2 - на сръбски, 1 - на хърватски и 1 - на албански. От своя страна, д-р Димитър Ганов е представил публикации, излезли след датата на защита на дисертацията му „Наративът на левия радикализъм“ (2010). Със същото заглавие е публикувана първата му монография от 2012 г. Вероятно,

това е текстът на дисертацията му. При д-р Ганов откриваме многожанрови публикации по философия и политикономия, политология и социология, международни отношения и публицистична критика. Преобладаващият изследователски интерес на кандидата е насочен към марксизма и съвременните идеологии (комунизъм, фашизъм, либерализъм, социализъм). От представените 23 публикации д-р Ганов има 2 статии на руски език и 1 на английски език.

И за двамата кандидати може да се каже, че техните трудове не са „чисто“ философски в традиционния и станал вече „банален“ смисъл (преразкази на разкази на философи от миналото). Те са интердисциплинарно ориентирани и вдъхновени, и в това е тяхната позитивна теоретическа стойност. Второ, техните рефлексии, видни от техните публикации, са насочени преобладаващо към разпознаване, разбиране и обяснение на актуалния опит на съвременността ни, на неговата проблематичност и събитийност, и в това е тяхната позитивна обществена и образователна стойност. Затова и двамата заслужават за тази насока на теоретизациите си висока оценка.

Калоян Методиев е магистър по политология и по психология, и доктор по политически науки. Специализирал е дипломация, сигурност, външна политика, политически мениджмънт у нас и в чужбина. Редовен асистент е в катедрата „Философски и политически науки“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ от 2012 г. и е хоноруван преподавател в катедра „Политология“ на СУ „Св. Кл. Охридски“ от 2010 г. Води множество политологически курсове, но има и собствен авторски курс в ЮЗУ - „Съвременна политическа история на Балканите“. Бил е лектор на Дипломатическия институт на МВНР, както и лектор в Сърбия, Украйна, в общините Раковски и Ихтиман. От 2015 г. е главен анализатор на Института за стратегии и анализи. Димитър Ганов е магистър по философия. Педагогическата му практика е значително по-малка в сравнение с другия кандидат, той е хоноруван асистент по философия от 2015 г. в УНСС.

Д-р Ганов е заявил 7 свои участия в научни конференции с доклади, а д-р Методиев – 5 участия с доклади. Кандидатът Методиев е участвал в 7 научни проекта, кандидатът Ганов не е посочил свое участие в нито един научен проект. Калоян Методиев е член на 6 организации (научни, издателски – у нас и в чужбина), Димитър Ганов – на 1 (редакционна). В допълнение към научните и обществените активи на д-р Методиев, трябва да се спомене, че той е бил и преводач от сръбски език, рецензент на книга на сръбски автор, бил е редактор и съставител на сборници, издател и радиоводещ. Понастоящем е канен редовно за политически коментатор на вътрешни и международни събития и процеси.

Монографията на Димитър Ганов „**Как си храним капитализма**“ е, както той сам отбелязва, опит за реабилитация на Марксовата теория за принадлежната стойност и експлоатацията на човешкия труд. Текстът е полемичен, авторът дебатира със значителен брой съвременни политикономисти, които отхвърлят това Марксово откритие. Важна теоретична координата на д-р Ганов е теорията на Роза Люксембург за натрупване на капитала. Бих казал, че авторът открива за професионалната публика и справедливо фокусира вниманието на публиката на незаслужено пренебрегваната от съветския и европейския марксизъм философия на капитализма на Роза Люксембург. Въвличането в дискусиата на

възгледа на Роза Люксембург за линейното експанзионистично овладяване от капитализма на некапиталистическите отношения дава хоризонт и инструмент на кандидата да формулира и своята теза: капитализмът паразитира върху некапиталистическите начини на производство, той еволюира благодарение на експлоатацията на феодални, робовладелски, дори първобитни форми на труд. Нещо повече, той трябва да поддържа и запазва тези форми именно за да може той да съществува и да прогресира (нелинейна експанзия на капитализма). Приемам тази теза на автора за **научен принос**. Много добра илюстрация на тезата си д-р Ганов е дал с текстилната индустрия в страните от „третия свят“. Проработването на тезата и развитието на аргументацията по темата на монографията читателят може да намери в 8 от предложените за конкурса статии (№ 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20 – вж. изброените в началото). Останалите статии на Димитър Ганов са интересни тематично и жанрово, има някои интересни теоретични хрумвания в тях (например, за симулакрумите „Изток“ и „Запад“ или за метафората „Балкански полуостров“), но обективно погледнато не произвеждат необходимия научен принос.

Монографията на Калоян Методиев „**Западните Балкани и България**“ е историко-теоретически опит да се опише и анализира съседската среда на България – Западните Балкани. Взети са на „прицел“ три страни – Хърватия, Косово и Сърбия – чиито вътрешни проблеми и преобразувания, след разпадането на Югославия, се превръщат в изпитание и тест за зрялост на външната политика и дипломация на България. Много прецизно е следвана хронологията на събитията и промените в тези страни като анализът им се води от гледната точка на българските държавни интереси. Авторът е изследвал голям емпиричен материал и е демонстрирал научна коректност и обективност при неговата интерпретация. Удачно е приложен в интерпретацията методът на „поколенческата политология“, например, при обсъждането на сходните „манталитетни“ идеологически позиции на Клинтън, Блеър, Фишер, Кушнер и др. (поколението '68, „еволюирало“ от левичарство и пацифизъм към либерализъм и милитаризъм). Приемам за **научен принос** резултатите на изследването на динамиката на косовската криза и на българо-косовските отношения в контекста на глобалната геополитика, и на сръбската предизборна кампания през 2014 г., видяна не като класически сблъсък на идеологически платформи, а като състезание между кампанийни технологии – манипулативни, пиарски, маркетингови, медийни – отразяващи днешните, налагащи се като „успешни“, похвати за овладяване и употреба на властта в света. В пряко отношение към темата на монографията са статии № 6, 7, 18, 22 (виж в началото). За публикации с **научен принос** смятам разработените теми, свързани с кризата на ЕС (№ 2, 5, 19), както и с ролята на британската дипломация в България (№ 20 и 21). Както беше споменато по-горе, 10 от представените за конкурса статии на д-р Методиев са част от продължителното му изследване на темата за ролята на биологичната възраст и поколенията в политиката, обобщено в другата му монография от 2012 г. Последната е оценена много високо от професионалната научна общност. Аз споделям високата оценка дадена от колегите политолози и социолози за приноса и качеството на

тези изследвания на Калоян Методиев, видно и в неговите налични публикации.

Книгите и статиите на д-р Калоян Методиев са цитирани 12 пъти в научни публикации на други автори. Монографията му „Западните Балкани и България“ е рецензирана в сп. Геополитика, бр.2/2017, а монографията му „Поколения и възраст в политиката“ - в сп. Исторически преглед, бр. 5 и 6/2012. Трудовете на д-р Димитър Ганов са цитирани 3 пъти в публикации на други автори, не са посочени публикувани рецензии за тях.

И двамата кандидати отговарят на формалните изисквания на закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника на БАН. Сравнявайки обаче съдържателно предоставените трудове на кандидатите Ганов и Методиев, техните научни приноси, отраженията им в научната литература и оценките на професионалната общност; квалификацията им и езиковите им умения, педагогическата и научно-изследователската им дейност; участията им на национални и международни научни форуми, обществената им активност; считам, че д-р Калоян Методиев притежава **очевидни предимства** пред своя конкурент д-р Димитър Ганов и везните обективно натежават в негова полза.

Затова, въз основа на казаното, **предлагам на уважаваното научно жури да избере гл.ас. д-р Калоян Методиев за академичната длъжност „доцент“ на Института за Изследване на Обществата и Знанието при Българска Академия на Науките.**

8 април 2017
София

Доц. д-р Здравко Попов